

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Διαζύγιο και δικαστικός χωρισμός Διαζύγιο και δικαστικός χωρισμός

Συνηδία

1 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις έκδοσης διαζυγίου;

Ο ένας εκ των συζύγων ή και οι δύο σύζυγοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση έκδοσης διαζυγίου. Σε ορισμένες περιπτώσεις το διαζύγιο εκδίδεται μόνο αφού εκπνεύσει εξάμηνη προθεσμία περίσκεψης. Τούτο συμβαίνει εφόσον:

αμφότεροι οι σύζυγοι υποβάλουν σχετικό αίτημα

ένας από τους συζύγους συγκατοικεί μονίμως με δικό τους τέκνο ηλικίας κάτω των 16 ετών του οποίου ασκεί την επιμέλεια ή μόνο ο ένας από τους συζύγους επιθυμεί τη λύση του γάμου.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ακόμη και αν συντρέχει κάποιος από τους προαναφερόμενους όρους, το ζευγάρι έχει παρ' όλα αυτά κατ' εξαίρεση το δικαίωμα να ζητήσει την έκδοση διαζυγίου χωρίς να παρέλθει προθεσμία. Τούτο ισχύει εάν οι σύζυγοι ζουν χωριστά από διετίας τουλάχιστον. Ένας από τους συζύγους έχει επίσης το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση έκδοσης διαζυγίου χωρίς να παρέλθει προθεσμία περίσκεψης εάν στοιχειοθετηθεί ότι ο γάμος έχει τελεσθεί μετά από εξαναγκασμό του εν λόγω συζύγου ή ότι ο σύζυγος προέβη στη σύναψη του γάμου παρά το γεγονός ότι δεν είχε συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την τέλεση του γάμου χωρίς να έχει χορηγηθεί η δέουσα επίσημη άδεια της αρμόδιας αρχής. Σε περίπτωση που ο γάμος έχει τελεσθεί παρά το γεγονός ότι οι σύζυγοι έχουν μεταξύ τους στενή συγγενική σχέση ή εάν ο γάμος έχει τελεσθεί παρά το γεγονός ότι ο ένας από τους συζύγους ήταν ήδη έγγαμος ή τελούσε σε σχέση καταχωρημένης συμβίωσης και ο προηγούμενος γάμος ή η σχέση καταχωρημένης συμβίωσης δεν είχε λυθεί, έκαστος σύζυγος έχει το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση έκδοσης διαζυγίου χωρίς να παρέλθει προθεσμία περίσκεψης.

2 Ποιοι είναι οι λόγοι διαζυγίου;

Ένας σύζυγος έχει πάντα το δικαίωμα να προσφύγει σε δικαστήριο με αίτημα την έκδοση διαζυγίου χωρίς να είναι υποχρεωμένος να επικαλεσθεί ειδικούς λόγους προς επίρρωση αυτού του αιτήματος.

3 Ποιές είναι οι νομικές συνέπειες του διαζυγίου όσον αφορά:

3.1 τις προσωπικές σχέσεις των συζύγων (π.χ. επώνυμο);

Εάν ο ένας από τους συζύγους υιοθέτησε το επώνυμο του άλλου συζύγου, έχει το δικαίωμα να ανακτήσει το επώνυμο που είχε προ του γάμου.

3.2 την κατανομή των περιουσιακών στοιχείων των συζύγων;

Μετά την έκδοση του διαζυγίου, η περιουσία των συζύγων μοιράζεται μεταξύ τους. Ο γενικός κανόνας είναι ότι η περιουσία μοιράζεται σε ίσα μέρη. Οι λόγοι για τη λύση του γάμου δεν έχουν καμία σημασία για τη διανομή της περιουσίας των συζύγων.

3.3 τα ανήλικα τέκνα των συζύγων;

Μετά την έκδοση διαζυγίου, οι σύζυγοι εξακολουθούν αυτομάτως να ασκούν από κοινού την επιμέλεια των παιδιών τους. Η κοινή επιμέλεια είναι, ωστόσο, δυνατόν να καταργηθεί με δικαστική απόφαση ως εξής:

με πρωτοβουλία του ίδιου του δικαστηρίου, εάν αυτό κρίνει ότι η κοινή επιμέλεια προδήλως δεν εξυπηρετεί με τον καλύτερο τρόπο το συμφέρον του παιδιού ή με αίτημα ενός εκ των συζύγων, εφόσον το δικαστήριο κρίνει ότι είναι καλύτερο για το παιδί να ασκείται η επιμέλεια αποκλειστικά από τον ένα σύζυγο.

Εάν και οι δύο σύζυγοι ζητήσουν την κατάργηση της κοινής επιμέλειας, το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να το πράξει.

Για τη διατροφή των παιδιών είναι υπεύθυνοι και οι δύο σύζυγοι. Ο σύζυγος που δεν συγκατοικεί με το παιδί ή τα παιδιά εκπληρώνει την υποχρέωση διατροφής που υπέχει ως γονέας με την καταβολή κάποιου ποσού διατροφής για το παιδί στον άλλον σύζυγο.

3.4 την υποχρέωση καταβολής διατροφής στον άλλο σύζυγο;

Μετά την έκδοση του διαζυγίου, κάθε σύζυγος επιφορτίζεται ο ίδιος με την ευθύνη για τη συντήρησή του. Εξαίρεση από αυτόν τον κανόνα προβλέπεται μόνο σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, π.χ. εάν ο ένας σύζυγος δυσκολεύεται να αυτοσυντηρηθεί μετά τη λύση μακροχρόνιου γάμου ή εάν συντρέχουν ειδικοί λόγοι.

4 Τι σημαίνει στην πράξη ο νομικός όρος «δικαστικός χωρισμός»;

Η νομοθεσία της Σουηδίας δεν περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τον δικαστικό χωρισμό.

5 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις του δικαστικού χωρισμού;

Η νομοθεσία της Σουηδίας δεν περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τον δικαστικό χωρισμό.

6 Ποιες είναι οι νομικές συνέπειες του δικαστικού χωρισμού;

Η νομοθεσία της Σουηδίας δεν περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τον δικαστικό χωρισμό.

7 Τι σημαίνει στην πράξη η έννοια «ακύρωση του γάμου»;

Η νομοθεσία της Σουηδίας δεν περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την ακύρωση του γάμου. Ένας γάμος είναι δυνατόν να λυθεί είτε με τον θάνατο ενός εκ των συζύγων είτε με την έκδοση διαζυγίου με απόφαση δικαστηρίου.

8 Ποιοι είναι οι λόγοι ακύρωσης του γάμου;

Η νομοθεσία της Σουηδίας δεν περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την ακύρωση του γάμου.

9 Ποιες είναι οι νομικές συνέπειες της ακύρωσης ενός γάμου;

Η νομοθεσία της Σουηδίας δεν περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την ακύρωση του γάμου.

10 Υπάρχουν εναλλακτικά εξωδικαστικά μέσα επίλυσης των θεμάτων που αφορούν ένα διαζύγιο, χωρίς προσφυγή στη δικαιοσύνη;

Μόνο το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση ενός γάμου με την έκδοση διαζυγίου. Αντιθέτως, υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι διευθέτησης των ποικίλων ζητημάτων που ενδέχεται να ανακύψουν εξαιτίας ενός διαζυγίου.

Οι σύζυγοι μπορούν να προσφύγουν στις αποκαλούμενες υπηρεσίες οικογενειακής διαμεσολάβησης οι οποίες αποσκοπούν στην επίλυση των διαφορών που προκύπτουν κατά τη συμβίωση. Τούτο σημαίνει ότι οι σύζυγοι μπορούν να λάβουν υποστήριξη προκειμένου να επιλύσουν τα τυχόν προβλήματα και τις συγκρούσεις, ώστε να μπορέσουν να εξακολουθήσουν τον έγγαμο βίο τους. Εάν ο χωρισμός αποτελεί ήδη πραγματικότητα, οι υπηρεσίες οικογενειακής διαμεσολάβησης αποσκοπούν, αντιθέτως, στην εκτόνωση των συγκρούσεων και επιτρέπουν στους ενήλικες να επιτελέσουν από κοινού τον ρόλο των γονέων. Υπηρεσίες οικογενειακής διαμεσολάβησης παρέχονται τόσο από κρατικούς φορείς (τοπικές αρχές) όσο και από εκκλησιαστικούς φορείς, καθώς και από ιδιώτες. Οι τοπικές αρχές είναι υποχρεωμένες να μεριμνούν για την παροχή υπηρεσιών οικογενειακής διαμεσολάβησης σε όποιον τις ζητά.

Οι σύζυγοι έχουν ακόμη το δικαίωμα να ζητήσουν τη διεξαγωγή των αποκαλούμενων διαβουλεύσεων συνεργασίας. Οι διαβουλεύσεις αυτές δεν αφορούν τις σχέσεις μεταξύ των ενηλίκων, αλλά τα θέματα των παιδιών. Σκοπός τους είναι, πρωτίστως, η επίτευξη συμφωνίας επί ζητημάτων που σχετίζονται με την επιμέλεια των παιδιών, τις συνθήκες διαβίωσής τους και την επικοινωνία με τα παιδιά. Οι διαβουλεύσεις συνεργασίας πραγματοποιούνται υπό την εποπτεία ειδικού. Οι τοπικές αρχές είναι υποχρεωμένες να διασφαλίζουν την προσφορά της δυνατότητας των διαβουλεύσεων συνεργασίας σε όποιον τις ζητά. Εάν οι σύζυγοι επιθυμούν να επιφέρουν κάποια μεταβολή στο καθεστώς επιμέλειας των παιδιών τους, των συνθηκών διαβίωσής τους ή της επικοινωνίας με αυτά, μπορούν να συνάψουν για τον σκοπό αυτόν συμφωνία, η οποία στη συνέχεια πρέπει υποχρεωτικά να εγκριθεί από τις τοπικές υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας.

11 Πού πρέπει να καταθέσω την αίτηση αγωγής διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου; Ποιες είναι οι επίσημες διαδικασίες και ποια τα σχετικά έγγραφα που πρέπει να συνοποβάλλονται με την αγωγή;

Η νομοθεσία της Σουηδίας δεν περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τον δικαστικό χωρισμό ή την ακύρωση ενός γάμου.

Για να μπορεί ένας πολίτης να υποβάλει αγωγή διαζυγίου σε σουηδικό δικαστήριο πρέπει, κατά πρώτον, το σουηδικό δικαστήριο να είναι αρμόδιο για την υπόθεση. Τούτο συμβαίνει, φυσικά, όταν αμφότεροι οι σύζυγοι έχουν τη σουηδική ιθαγένεια και κατοικούν στη Σουηδία. Ωστόσο, τα σουηδικά δικαστήρια είναι επίσης αρμόδια στις ακόλουθες περιπτώσεις:

εάν αμφότεροι οι σύζυγοι έχουν τη σουηδική ιθαγένεια

εάν ο ενάγων είναι σουηδός υπήκοος και έχει την κατοικία του στη Σουηδία ή είχε παλαιότερα την κατοικία του στη Σουηδία μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας

εάν ο ενάγων δεν είναι σουηδός υπήκοος αλλά έχει την κατοικία του στη Σουηδία επί τουλάχιστον ένα έτος ή

εάν ο αναγόμενος έχει την κατοικία του στη Σουηδία.

Αφ' ης στιγμής εξακριβωθεί ότι τα σουηδικά δικαστήρια είναι πράγματι αρμόδια να επιληφθούν μιας υπόθεσης διαζυγίου, η αγωγή εκδικάζεται από το πρωτοδικείο («tingsrätt») στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του ο ένας εκ των συζύγων. Εάν κανείς από τους συζύγους δεν έχει την κατοικία του στη Σουηδία, αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο της Στοκχόλμης («Stockholms tingsrätt»).

Υπάρχουν δύο διαφορετικοί τρόποι για την υποβολή αγωγής διαζυγίου στο πρωτοδικείο. Εάν και οι δύο σύζυγοι επιθυμούν το διαζύγιο, μπορούν να υποβάλουν την αγωγή από κοινού. Εάν, αντιθέτως, το διαζύγιο επιθυμεί μόνον ο ένας εκ των συζύγων, τότε πρέπει αυτός να υποβάλει το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο στο πρωτοδικείο. Και στις δύο περιπτώσεις πρέπει να επισυναφθεί ληξιαρχική πράξη γέννησης και των δύο συζύγων. Η αίτηση για τη χορήγηση ληξιαρχικής πράξης γέννησης υποβάλλεται στη σουηδική φορολογική αρχή («Skatteverket»).

12 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για τα έξοδα της διαδικασίας;

Για τις υποθέσεις που αφορούν διαζύγια και άλλα συναφή ζητήματα, η χορήγηση νομικής συνδρομής είναι δυνατόν να εγκριθεί μόνον εφόσον συντρέχει ειδικός λόγος.

13 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου;

Η νομοθεσία της Σουηδίας δεν περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τον δικαστικό χωρισμό και την ακύρωση ενός γάμου.

Ναι, είναι δυνατή η άσκηση έφεσης κατά των δικαστικών αποφάσεων που αφορούν διαζύγια.

14 Τι πρέπει να κάνω για να επιτύχω αναγνώριση στο παρόν κράτος μέλος απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου η οποία έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους;

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου [ΝΑ ΕΙΣΑΧΘΕΙ Ο ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ] για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000 (κανονισμός «Βρυξέλλες II»), οι δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζονται στα άλλα κράτη μέλη χωρίς να πρέπει να κινηθεί κάποια ιδιαίτερη διαδικασία. Εντούτοις, προβλέπονται ορισμένοι λόγοι για τους οποίους είναι δυνατή η απόρριψη της αναγνώρισης.

Επομένως, ο βασικός κανόνας σύμφωνα με τον κανονισμό «Βρυξέλλες II» είναι ότι οι δικαστικές αποφάσεις περί διαζυγίου ή δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης γάμου που έχουν εκδοθεί σε ένα άλλο κράτος μέλος εξομοιώνονται αυτοδικαίως και έχουν τις ίδιες έννομες συνέπειες με τις αντίστοιχες αποφάσεις των σουηδικών δικαστηρίων. Επομένως, παρότι ο κανονισμός στηρίζεται στην αρχή της αυτοδίκαιης αναγνώρισης, υπάρχει η δυνατότητα για τον εκάστοτε ενδιαφερόμενο να ζητήσει την έκδοση αναγνωριστικής απόφασης σχετικά με το εάν η αλλοδαπή δικαστική απόφαση αναγνωρίζεται ή όχι στη Σουηδία. Οι σχετικές αγωγές υποβάλλονται στο Εφετείο της Σβέα («Svea hovrätt»), το οποίο αποφασίζει στις περιπτώσεις αυτές επί της αγωγής χωρίς να καλέσει σε ακρόαση τον αντίδικο.

15 Ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την προσβολή της αναγνώρισης απόφασης διαζυγίου/δικαστικού χωρισμού/ακύρωσης γάμου η οποία έχει εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους; Ποια διαδικασία ακολουθείται σε αυτή την περίπτωση;

Εάν κάποιος ενδιαφέρεται να κάνει χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στον κανονισμό «Βρυξέλλες II» σχετικά με την έκδοση αναγνωριστικής απόφασης για το εάν η αλλοδαπή δικαστική απόφαση αναγνωρίζεται στη Σουηδία, πρέπει να καταθέσει σχετική αίτηση στο Εφετείο της Σβέα («Svea hovrätt») (βλ. ερώτηση 14 ανωτέρω) [ΝΑ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ 14 ΑΝΩΤΕΡΩ]. Εφόσον το Εφετείο της Σβέα διαπιστώσει, στο πλαίσιο μιας τέτοιας διαδικασίας, ότι η συγκεκριμένη δικαστική απόφαση αναγνωρίζεται στη Σουηδία, ο αντίδικος δύναται να ζητήσει την επανεξέταση της απόφασης αυτής. Η αίτηση επανεξέτασης υποβάλλεται στο Εφετείο της Σβέα, το οποίο όμως σε αυτό το περαιτέρω στάδιο της διαδικασίας ακούει τις απόψεις αμφοτέρων των διαδίκων. Οι αποφάσεις του Εφετείου της Σβέα επί των αιτήσεων επανεξέτασης μπορούν στη συνέχεια να προσβληθούν ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου («Högsta domstolen»).

16 Ποιο δικαίο εφαρμόζεται από το δικαστήριο στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διαζυγίου μεταξύ συζύγων που δεν διαμένουν στο παρόν κράτος μέλος ή που έχουν διαφορετικές ιθαγένειες;

Οι αγωγές για την έκδοση διαζυγίου που υποβάλλονται στα σουηδικά δικαστήρια πρέπει πάντα να εκδικάζονται με βάση το σουηδικό δικαίο (αρχή της *lex fori*).

Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις ουσιαστικού δικαίου αλλοδαπών νομοθεσιών. Τούτο συμβαίνει στις εξής περιπτώσεις:

Εάν και οι δύο σύζυγοι είναι αλλοδαποί υπήκοοι και κανείς εκ των δύο δεν είχε την κατοικία του στη Σουηδία επί τουλάχιστον ένα έτος, δεν είναι δυνατή η έκδοση δικαστικής απόφασης περί διαζυγίου ενάντια στη θέληση ενός εκ των συζύγων εάν δεν προβλέπεται σχετικός λόγος από τη νομοθεσία του κράτους του οποίου ο ένας ή και οι δύο σύζυγοι έχουν την ιθαγένεια.

Εάν και οι δύο σύζυγοι είναι αλλοδαποί υπήκοοι και ο ένας εξ αυτών ισχυρίζεται ότι δεν συντρέχει λόγος λύσης του γάμου σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους του οποίου ο εν λόγω σύζυγος έχει την ιθαγένεια, δεν είναι δυνατή η έκδοση δικαστικής απόφασης περί διαζυγίου, εάν τούτο υπαγορεύεται από κάποιον ιδιαίτερο λόγο ο οποίος σχετίζεται με το συμφέρον του συγκεκριμένου συζύγου ή των κοινών τέκνων.

Πρέπει να επισημανθεί ότι, ακόμη και στις περιπτώσεις που περιγράφονται στα δύο προαναφερόμενα σημεία, πρόκειται για απλή εφαρμογή του σουηδικού δικαίου, έστω και με ορισμένες δικλίδες ασφαλείας προκειμένου να αποτρέπεται η έκδοση απόφασης περί διαζυγίου σύμφωνα με το σουηδικό δικαίο, σε περίπτωση που οι σύζυγοι δεν έχουν στενούς δεσμούς με τη Σουηδία και εάν υπάρχουν σοβαροί λόγοι κατά της έκδοσης της εν λόγω απόφασης.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/12/2015

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.